

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen): Som fødevarer-, landbrugs- og fiskeriminister kan man ikke klage over, at der ikke er interesse for området i Folketinget. Det hilser jeg selvfølgelig med tilfredshed.

Vi har inden for ganske kort tid diskuteret landbrugs- og fiskeriforhold meget indgående op til flere gange, og det synes jeg selvfølgelig er spændende. Det er også relevant at diskutere, hvad der skal ske med EU's fælles landbrugspolitik i de år, der kommer. Et direkte afsæt til det var vel udvalgets tur til New Zealand. Jeg skal ikke beskæftige mig så meget med New Zealand, men bare gøre opmærksom på, at det – jeg tror, det var hr. Christian Mejdahl, der kaldte det en kold newzealænder – også har nogle andre konsekvenser i det samfund, hvor man gennemgår så drastisk en ændring, som der skete her. Det er også nogle konsekvenser, som jeg tror et rimelig bredt flertal i Folketinget ville være betænkeligt ved.

Hvad er det så med den landbrugsstøtte? Det er jo noget, vi har diskutere ikke kun i de seneste måneder, men igennem mange år. Forhistorien går vel helt tilbage til kort efter Anden Verdenskrig, hvor mange europæiske politikere oplevede, hvor voldsomt udsat befolkningen var under krigssituationen med sult og nød. Da sagde man, at det ikke måtte gentage sig.

Et af de tiltag, man så gjorde, var at sige, at vi må sikre rimelige og rigelige fødevarer til vore befolkninger. Og hvis man kigger på det worldwide, så har man alle de steder, hvor man har haft råd til at støtte en landbrugsproduktion, gjort det. Det er ikke sket, tror jeg, fordi der var nogle politikere, som ønskede at infiltrere landbruget i bureaukrati og en hel masse ting. Det er alt andet lige sket, tror jeg, ud fra et godt og hæderligt ønske om, at vores befolkninger skal have fødevarer til deres rådighed.

Da vi blev medlem af Fællesskabet – Danmark, England og Irland – i 1972, havde EU en selvforsyningsgrad, så vidt jeg husker, på godt 70 pct. Så sagde man fra politikernes side: Det er ikke nok, vi ønsker faktisk at være selvforsynende i det her samarbejde. Så gav man gode betingelser, og jeg skal love for den lille grå Massey Ferguson blev udnyttet eller bygget ud, og der kom gang i det. Man må egentlig tage hatten af for disse landmænd, som meget hurtigere end nogen regnede med, nåede det, der var ønsket, nemlig selvforsyningen.

Det er vel ikke landmændenes skyld, at der ikke var nogen, der fik trykket på nogle knapper. Det var jo politikerne, der skulle have gjort det noget før, og det ventede man så med til 1992.

Nu tror jeg, det er en erkendelse, lige så bredt, som da vi gav støtte, at støttens dage på en eller anden måde er talte. Med inddragelse af landbrugspolitikken i den sidste GATT-runde er der lagt en stor supertanker fra kaj – den kaj, der hed fortsat massiv støtte. Den er undervejs ud i åbent farvand, og på et eller andet tidspunkt lægger den til ved en anden kaj, som hedder betydelig mindre støtte eller afvikling af den støtte, som vi har i dag. Det er der ingen tvivl om, og på grund af det og på grund af ønsket om en udvidelse af Fællesskabet med måske op til 12 lande, at der er kolossalt behov for ændringer af EU's landbrugspolitik.

Jeg vil gerne sige, at for mig handler det ikke om en rå liberalisme, hvor al støtte skal fjernes, og det, der ikke kan klare sig, må falde, og at der skal være fuldstændig fri bevægelighed for, hvordan man i øvrigt producerer disse fødevarer.

Det handler for mig om at få den støtte fjernet på en ordentlig måde, så vi også tager de hensyn, der bør tages til miljø, dyrevelfærd, de nye forbrugerønsker og -krav. Det skal indkorpores i den ny landbrugspolitik, som vi er ved at tilrettelægge.

Man er også nødt til at have i baghovedet, at EU's landbrugspolitik langt hen ad vejen er blevet brugt til også at understøtte landdistrikterne. EU omfatter jo arktiske egne, og det omfatter det græske øhav. Der er meget, meget stor forskel på de betingelser, der er i Fællesskabet. Og jeg fornemmer, der er politisk vilje til, at det fortsat kan lade sig gøre at bosætte sig også i de måske knap så attraktive egne i Fællesskabet. Det tror jeg er en klog politik at have som indfaldsvinkel – også fra dansk side, hvis vi skal blive en realistisk del af de forhandlinger, der snart vil gå i gang i EU-sammenhæng om landbrugsstøtten.

Vi skal fjerne den støtte, men vi skal gøre det på en sådan måde, at både sjælen og gården er i behold, når vi kommer ud i den anden ende.

Jeg tror, det var hr. Steen Gade, som undervejs spurgte, om vi altid behøver at vente og så måske oven i købet være fodslæbende i forhold til WTO. Kan EU ikke selv være udfarende her og oven i købet have modet til at gå i front? Det vil jeg gerne kvittere for og sige: Jo, det ville